

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
ННІ «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

**Силабус навчальної дисципліни
НАТУРНІ ОБСТЕЖЕННЯ (ПРЕДМЕТНІ)**

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

022 «Дизайн»

(назва спеціальності)

«Дизайн»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова навчання	Українська
Факультет	Архітектурний
Кафедра	Дизайну та реконструкції архітектурного середовища
Контакти кафедри	ПДАБА. 49005, м. Дніпро, вул. Архітектора Олега Петрова (Чернишевського), 24а. Каб. 486 (четвертий поверх). Телефон: (056) 756-93-37; внутрішній 3-37. design@pgasa.dp.ua moisieieva.natalia@pdaba.edu.ua
Викладачі-розробники	Харлан Олександр Вікторович, доц., канд. арх. Малиновська Тетяна Сергіївна, ст. викладач
Контакти викладачів	alexkharlan@365.pgasa.edu.ua malynovska.tetiana@365.pgasa.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADP.HTML#A3
Консультації	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADK.HTML https://pgasa.dp.ua/department/dyzajnu-ta-rekonstruktsiyi-arhitekturnogo-seredovysgha/

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Натурні обстеження (предметні)» складено відповідно до освітньої програми підготовки «бакалавр» спеціальності 022 «Дизайн». В процесі опанування дисципліни відбувається фокусування студентів на детальному вивченні конкретних об'єктів архітектури та дизайну безпосередньо на місцевості, розуміння архітектурного середовища, його наповнення, історичну та культурну цінність. Натурне обстеження включає аналіз історичних матеріалів, архівних документів, попередніх реконструкцій тощо.

	Години	Кредити	Семестр
			IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
Аудиторні заняття, у т. ч.	46		46
лекції	24		24
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	22		22
Самостійна робота, у т. ч:	14		14
підготовка до аудиторних занять	-		-
підготовка до контрольних заходів	-		-
виконання курсової роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	-		-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	-		-
підготовка до екзамену	30		30

Форма підсумкового контролю			екзамен
------------------------------------	--	--	---------

Мета вивчення дисципліни «Натурні обстеження (предметні)» є освоєння студентами основних принципів натурального обстеження в міському середовищі, ознайомлення з важливою і необхідною стадією дизайнерського проектування, а саме з процедурами передпроектного аналізу архітектурного середовища і створення концептуальної моделі дизайн-пропозиції. Сприяння професійному розвитку студентів, формування базових компетентностей в їх дизайнерській діяльності.

Завдання вивчення дисципліни «Натурні обстеження (предметні)» є:

- опанування студентами теоретичних засад натурального обстеження;
- опанування основами передпроектного аналізу середовищних об'єктів;
- розуміння значення історичної цінності та класифікації середовищних об'єктів для прийняття обґрунтованих проектних рішень;
- удосконалення навичок практичної діяльності, розвиток творчого бачення та просторового мислення.
- **Пререквізити дисципліни** – дизайн-проектування, композиція, основи колористики, рисунок, живопис.

Постреквізити дисципліни – дизайн-проектування, формоутворення та художнє конструювання, комп'ютерне моделювання, дипломне дизайн-проектування освітнього ступеня «Бакалавр» за освітньою програмою «Дизайн».

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми «Дизайн»
СВО ПДАБА – 022 б – 2021

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

- ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК05. Здатність працювати в команді.
- ЗК06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК07. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.
- ЗК09. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти

- ЗК12. Здатність працювати в міжнародному актуальному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК01. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну. Здатність інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх в процесі створення художнього твору, впроваджувати сучасні способи формотворення.

СК02. Здатність здійснювати процеси формотворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.

СК03. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

СК04. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.

СК07. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти

СК12. Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконуваних проектних робіт.

СК13. Знання спеціальних комп'ютерних програм для вирішення актуальних проблем дизайну.

СК14. Здатність оцінювати надійність та якість прийняття проектних рішень і технологій.

СК16. Здатність визначити цілі проектування, критерії ефективності, вимоги та специфікації компонентів візуальних систем і об'єктів професійної діяльності.

Заплановані результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) «Дизайн» СВО ПДАБА – 022 6 - 2021

РН01. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

РН03. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методiku дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

РН04. Визначати мету, завдання та етапи проектування.

РН05. Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

РН06. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

РН07. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

РН08. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.

РН09. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.

РН10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.

РН11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

РН12. Застосовувати у власній творчості закони і правила композиційної організації твору, а також способи інтерпретації, стилізації, трансформації.

РН13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

РН14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоіндефікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та закордонні художні практики.

РН15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнотришки у мистецьких практиках.

РН16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

РН17. Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

Програмні результати, визначені закладом вищої освіти

РН20. Представляти результати діяльності у професійному середовищі на світовому рівні.

РН21. Системно мислити, розробляти, формувати та проводити основні етапи проекту.

PH22. Соціально свідомо та відповідально формувати проєктні складові у межах проєктних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.

PH23. Приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Види натурних досліджень					
Тема 1. Загальні положення. Визначення дослідницьких задач.	4	2	2	-	-
Тема 2. Методи наукових досліджень. Метод натурних обстежень.	3	2	-	-	1
Тема 3. Види натурального дослідження. Архітектурні дослідження.	5	2	2	-	1
Тема 4. Соціальні дослідження.	3	2	-	-	1
Тема 5. Мистецькознавчі дослідження.	5	2	2	-	1
Тема 6. Технологічні дослідження.	3	2	-	-	1
Тема 7. Способи натурального дослідження. Фотофіксація, фотограметрія.	5	2	2	-	1
Тема 8. Метод макетування та макетоскопія.	3	2	-	-	1
Разом за змістовим модулем 1	31	16	8	-	7
Змістовий модуль 2. Моделювання дизайн-об'єкту в архітектурному середовищі					
Тема 9. Моделювання.	8	2	4	-	2
Тема 10. Опис результатів дослідження.	8	2	4	-	2
Тема 11. Передпроєктний аналіз історичної забудови окремої ділянки в центральній частині м. Дніпро.	8	2	4	-	2
Тема 12. Моделювання архітектурного середовища в історичному кварталі на основі результатів аналізу отриманих матеріалів.	5	2	2	-	1
Разом за змістовим модулем 2	29	8	14	-	7
Підготовка до екзамену	30	-	-	-	30
Всього годин	90	24	22		44

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	-
	підготовка до контрольних заходів	-
	виконання індивідуальних завдань: Діапазон індивідуальних завдань у рамках курсу дисципліни відповідає темам лекцій за змістовими модулями 1, 2: Змістовий модуль 1. Графічне оформлення результатів обстеження.	14

	<p>За результатами аналізу та опрацювання на практичних заняттях зібраного матеріалу щодо обраної ділянки, оформлюється альбом «Натурні обстеження фрагменту архітектурного середовища в м. Дніпро» (формат А3).</p> <p>Склад Альбому: Аркуш №1 «Ситуаційний план» Аркуш № 2. «Історико опорний план» Аркуш № 3. «Фотофіксація». Аркуш № 4 «Схема функціонального зонування території». Аркуш № 5 «Схема функціонального призначення будівель». Аркуш № 6 «Радіуси досягнення об'єктів обслуговування».</p> <p>Змістовий модуль 2. Аркуш №7 «Схема транспортних та пішохідних зв'язків». Аркуш №8 «Розгортки по вулиці». Аркуш №9 «Схема композиційних зв'язків». Аркуш №10. «Схема озеленення. Схема рельєфу». Аркуш №11 «3D модель існуючої ситуації». Аркуш №12 «Концептуальна модель».</p>	
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	-
	виконання курсового проекту	-
	підготовка до екзамену	30

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1.

Підсумкова модульна оцінка визначається як сума оцінок присутності на лекціях і практичних заняттях та оцінки індивідуальної роботи (аркуші 1 – 6):

- **присутність і робота на лекціях** – максимальна кількість 16 балів, присутність студента на лекціях – 2 бали за лекцію (2 бали x 8 лекцій), якщо студент був відсутній – 0 балів;
- **присутність і робота на практичних заняттях** – максимальна кількість 4 бали, присутність студента на практичних заняттях – 1 бал за заняття (1 бал x 4 заняття), якщо студент був відсутній – 0 балів;
- **індивідуальна робота (за аркуші 1 – 6)** – максимальна оцінка 80 балів за кожен аркуш. Загальна оцінка є середньоарифметичним значенням суми оцінок за аркуші 1 – 6.

Максимальна оцінка за змістовий модуль 1 – 100 балів.

Змістовий модуль 2.

Підсумкова модульна оцінка визначається як сума оцінок присутності на лекціях і практичних заняттях, оцінки індивідуальної роботи (аркуші 7 – 12) та захист альбому:

- **присутність і робота на лекціях** – максимальна кількість 8 балів, присутність студента на лекціях – 2 бали за лекцію (2 бали x 4 лекції), якщо студент був відсутній – 0 балів;
- **присутність і робота на практичних заняттях** – максимальна кількість 7 балів, присутність студента на практичних заняттях – 1 бал за заняття (1 бал x 7 занять)
- **індивідуальна робота (за аркуші 7 – 12)** – максимальна оцінка 80 балів за кожен аркуш. Загальна оцінка є середньоарифметичним значенням суми оцінок за аркуші 7 – 12.
- **захист альбому** – максимальна оцінка 5 балів.

Максимальна оцінка за змістовий модуль 2 – 100 балів.

Підсумкова оцінка за семестр максимально – 100 балів, визначається як середньоарифметичне значення оцінок за змістовий модуль 1 та змістовий модуль 2.

Екзамен: Максимальна оцінка– **100 балів**. Екзаменаційний білет складається із 3-х питань, кожне з яких оцінюється максимально в 100 балів і загальна оцінка виводиться як середньоарифметична.

**Критерії оцінок
за індивідуальні завдання (аркуші 1 - 12)
Максимальна оцінка – 80 балів.**

Сума балів	Значення оцінки
80 – 67	Завдання виконано в повному обсязі, згідно вимогам з чітким розумінням сучасних проблем обстежуваного об'єкту, супроводжується достатньою кількістю чітких, виконаних на високому графічному рівні малюнків і схем з коментарями і висновками. Кількість помилок мінімальна.
67 – 54	Завдання виконано в повному обсязі, згідно вимогам на рівні вище середнього, але формулювання окремих висновків є недостатньо обґрунтованими, малюнки і схеми виконані на хорошому графічному рівні, допущені деякі поширені помилки.
54 - 41	Завдання, в цілому, виконано згідно вимогам на задовільному, супроводжується необхідною кількістю схем та малюнків, але графічне виконання є нечіткими з помітними помилками.
41– 28	Завдання виконано на достатньому рівні, не в повній мірі відповідає вимогам, супроводжується недостатнім графічним матеріалом, висновки не обґрунтовані, допущені значні помилки.
28 – 15	Завдання задовольняє мінімальним вимогам щодо кількості, якості та послідовності інформації, малюнки та схеми виконані в обмеженій кількості на низькому графічному рівні, висновки відсутні.
15 – 0	Завдання не задовольняє мінімальним вимогам щодо кількості, якості та послідовності інформації з можливістю повторного виконання.

**Критерії оцінок захисту альбому
Максимальна оцінка захисту – 5 балів.**

Сума балів	Значення оцінки
5 – 4	Доповідь характеризується повнотою та глибиною знань науково-теоретичних основ, чітким розумінням сучасних і перспективних проблем натурального обстеження середовищних об'єктів, є логічною за структурою з мінімальними помилками.
4 – 3	Доповідь вище середнього стандарту, але формулювання окремих положень є недостатньо чіткими, в яких допущені деякі поширені помилки.
3 - 2	Доповідь на достатньому рівні, але не логічна за структурою, формулювання окремих положень є нечіткими з помітними помилками.
2 – 1	Доповідь не задовольняє мінімальним вимогам щодо теоретичних положень і логіки доповіді з можливістю повторного складання.

Критерії оцінок на відповіді екзаменаційного білету

Максимальна оцінка - 100 балів

Завдання складається із 3-х питань, кожне з яких оцінюється у 100 балів.

Загальна оцінка складає середньоарифметичну суму.

Сума балів	Значення оцінки
100 - 90	Відповідь характеризується повнотою та глибиною знань теоретичних основ, чітким розумінням сучасних і перспективних проблем ландшафтного проєктування і дизайну, супроводжується достатньою кількістю чітких схем, малюнків, з мінімальними помилками.
89 - 82	Відповідь вище середнього стандарту, але формулювання окремих положень, а також схем ш малюнків є недостатньо чіткими, в яких допущені деякі поширені помилки.
81 - 75	Відповідь в цілому хороша, супроводжується необхідною кількістю схем та малюнків, але формулювання окремих положень є нечіткими з помітними помилками.
74 - 69	Відповідь пристойна, супроводжується графічним матеріалом, в формулюваннях і кресленнях допущені значні помилки.
68 - 60	Відповідь задовольняє мінімальним вимогам щодо формулювань теоретичних положень і графічного супроводження.
59 - 35	Відповідь не задовольняє мінімальним вимогам щодо формулювань теоретичних положень і графічного супроводження, з можливістю повторного складання
34 - 1	Відповідь не виявляє теоретичних знань, з грубими графічними помилками та обов'язковим повторним курсом.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладачів та студентів: прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності при організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі у встановлений термін. Середовище на занятті є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається шляхом самостійного опрацювання студентами навчального матеріалу з теми пропущеного заняття.

Студенти мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Українського Державного Університету Науки та Технологій наказ №14 від 10.03.2023 р., яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Неприйнятними у навчальній та науково-дослідницькій діяльності для здобувачів вищої освіти та працівників університету є: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачів вищої освіти передбачає:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;

- посилання на джерела інформації у разі використання ідеї, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;
- надання достовірної інформації про результати (наукової, творчої) діяльності.

У випадку надзвичайної ситуації (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Про планування і забудову територій: Закон України.
2. Лаврик Г. І. Основи системного аналізу в архітектурних дослідженнях і проектуванні. Київ: КНУБА, 2002. - 140 с.
3. Білоконь Ю.М. Типологія містобудівних об'єктів. – К., 2001, - 68 с.
4. Малік Т. В. Історія дизайну архітектурного середовища: навч. посіб. К.: КНУБА, 2003. 192 с.
5. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій. Київ: Мінрегіон України, 2019. – 177 с.
6. Демессіє М. К. Методологічні принципи формування архітектурного простору в контексті інноваційних концепцій. *Культура і сучасність : альманах*. 2020. № 2. С. 114-117.
7. Скороходова А. В. Сучасне архітектурне середовище та його вплив на поведінку людини. Вісник національного університету «Львівська політехніка». Архітектура. 2008. Вип. 632. С. 131–133.
8. Черкес Б.С., Юрик Я.М. Ідентичність та пам'ять у міському середовищі. Вісник національного університету «Львівська політехніка». Архітектура. 2014. Вип.793. С. 35–39.
9. Карпенко П. Ю. Основні методи містобудівної оцінки території. Містобудування та територіальне планування. – 2010. – №37. С. 188-202.

Допоміжна

1. Методичні рекомендації до практичних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи передпроектного аналізу в архітектурі» (для студентів 3 курсу денної форми навчання спеціальності 191 – Архітектура та містобудування) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад. І. В. Древаль. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 16 с.
2. Мигаль С. П. Напрями освоєння природних форм і структур живих організмів у дизайні просторово-предметного середовища / С. П. Мигаль, Т. Є. Казанцева // Традиції і новації у вищій архітектурно-художній освіті [Текст]: зб. наук. пр. – Харків, 2012. – № 4. – С. 58–61.
3. Дида І. А. Перспективи застосування в українській архітектурі автохтонних екологічних принципів формування середовища // Сучасні проблеми архітектури та містобудування: науково-технічний збірник / відп. ред. М. М. Дьомін. – К.: КНУБА. – Вип. № 27.– С. 34–44.

Інтернет-ресурси

1. Архітектурне середовище: досвід типологічних досліджень / Н. М. Шебек // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. - 2012. - Вип. 30. - С. 62-73. - [Електронний ресурс] http://nbuv.gov.ua/UJRN/Spam_2012_30_12
2. Місто: історія, культура, суспільство. Е-журнал урбаністичних студій / Інститут історії України НАН України; – Київ, 2017. No 2 (4). – 189 с. [Електронний ресурс] http://mics.org.ua/journal/index.php/mics/issue/view/4/2_2017

3. Місто: історія, культура, суспільство. Е-журнал урбаністичних студій / Інститут історії України НАН України. – Київ, 2016. – 242 с. [Електронний ресурс] <http://mics.org.ua/journal/index.php/mics/issue/view/1/1%282016%29>

4. Архітектурні дослідження. Науковий журнал / Нацю університет «Львівська політехніка». – Львів, 2024. – 153 с. [Електронний ресурс] <https://arch-studies.com.ua/uk>

Розробник(и) _____ (Тетяна МАЛИНОВСЬКА)
(підпис)
_____ (Оленкандр ХАРЛАН)

Гарант освітньої програми _____ (Лариса ЯНКОВСЬКА)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
Дизайн архітектурного середовища
(назва кафедри)

Протокол від «28 06 2024 року № 12

Завідувач кафедри _____ (Катерина ХАРЧЕНКО)
(підпис)